

Perustuslakivaliokunta

Perjantai 6.3.2026 klo 8.30—10.11

Läsnä

puheenjohtaja Heikki Vestman kok
jäsen Fatim Diarra vihr (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (5, 6, 7, 8, 9, 10) (3, 4 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Mats Löfström r
jäsen Mira Nieminen ps (1, 2) (3 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok

Sihteerit

valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikos-oikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 48/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 48/2025 vp PeV 06.03.2026 erityisasiantuntija Anne Kohvakka, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto HE 48/2025 vp PeV 06.03.2026 eduskunnan oikeusasiamies Jari Råman, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 48/2025 vp PeV 06.03.2026 professori Elina Pirjatanniemi Asiantuntijalausunto C 3

Pöytäkirja PeVP 17/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 48/2025 vp PeV 06.03.2026 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 48/2025 vp PeV 06.03.2026 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto E 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- erityisasiantuntija Anne Kohvakka, oikeusministeriö, liite
- eduskunnan oikeusasiamies Jari Råman, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- professori Elina Pirjatanniemi, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- professori Sakari Melander, liite

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

Valiokunta päätti pyytää lisäselvityksen oikeusministeriöltä.

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultaviksi: Oikeuskanslerinviraston edustaja, professori Dan Helenius, professori Minna Kimpimäki, professori Sakari Melander, apulaisprofessori Anu Mutanen, oikeustieteen tohtori, varatuomari Petri Jääskeläinen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta rajat ylittäviltä häirintäkanteilta

Hallituksen esitys HE 170/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta rajat ylittäviltä häirintäkanteilta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 12 loppuun uusi virke seuraavasti: "Estettä ei olisi sillekään, että häirintäkannemaksu olisi ensisijainen rikosprosessiin nähden."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 188/2025 vp

Pöytäkirja PeVP 17/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 b §:n muuttamisesta A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 11 loppuun uusi virke seuraavasti: "Kyse ei kuitenkaan ollut sääätämisyjärjestykseen vaikuttavasta huomautuksesta."

Päätettiin muuttaa kappale 12 kuulumaan seuraavasti: "Esityksessä (esim. s. 100—101) on tehty selkoa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön kehityksestä kirjallisen menettelyn käyttöönotton jälkeen. Perustuslakivaliokunnan mielestä ehdotettu sääntely vaikuttaa ongelmattomalta Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan kannalta (ks. esim. Dvorski v. Kroatia, 20.10.2015, Hermi v. Italia, 18.10.2006 ja Sejdivic v. Italia, 1.3.2006). Valiokunta pitää selvänä, että perustuslaissa turvattu perusoikeussuojan taso voi olla korkeampi kuin suojan vähimmäistason asettavista ihmisoikeusvelvoitteista johtuu (ks. esim. PeVL 24/2016 vp, s. 2, PeVL 59/2014 vp, s. 4/I)."

Päätettiin lisätä kappaleen 13 kolmanteen virkkeeseen sanat "tuomioistuimelle annettavasta".

Päätettiin poistaa kappaleen 14 viimeinen virke.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Eläinten oikeudet perustuslakiin

Kansalaisaloite KAA 8/2023 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultaviksi: apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin ja Oikeuskanslerinviraston edustaja. Pyydetään kirjallinen lausunto: professori Mikael Hidén.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle varmuusvankeutta ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 14/2026 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava lakivaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: oikeusministeriön edustaja, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian edustaja, professori Sakari Melander,

Pöytäkirja PeVP 17/2026 vp

professori Olli Mäenpää, professori Tuomas Ojanen, professori Elina Pirjatanniemi, professori Jukka Viljanen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo.

8. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 10.3.2026 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala